

ELOFIZETÉSI ÁRAK:

Fél évre . . 50 L — b.
Egyed évre 25 L — b.
Egy hóra . . 9 L — b.
Nyilviter sora 6 L — b.
Hird. példisora 3 L — b.

SZÉKELY UJSÁG

Kézdivásárhely és Vidéke Gazdasági Egyesületének hivatalos lapja.

Megjelenik
hetenként kétszer:
csütörtökön és
vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Soseana Gán, Averesen-ut 4

Felelős szerkesztő: Dr. I. Diószegi Ödön.

Kiadja a Societate Anonima Tipografia Targul-Sacuilor.
Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság.

Segéd-szerkesztő: Kovács J. István.

Oroszország meglagadta Besszarabia csatlakozásának elismerését.

Az Oroszországgal való tárgyalásokról mag-
lehetősen ellentétes hírek érkeznek. A legutóbbi
jelentések után a két állam közötti viszony oly
arányu javaslataira lehetett következtetni, hogy
már a kapcsolat teljesen normálissá tételéről lehet
tárgyalni. Egy bukaresti távirat szerint új tár-
gyalások fognak megindulni politikai kérdésekről
és ezeken a tárgyalásokon szóba kerül Bess-
zarabia Romániához való csatlakozásának elisme-
rése és egyéb fontos politikai kérdések. Elnöke
ennek a bizottságnak Diamandi volt budapesti
és pétervári román követ, az értekezlet szín-
helye pedig Bécsben lenne.

Az Oroszországgal való tárgyalásra vonat-
kozó bukaresti jelentések azonban, úgy látszik,
inkább csak a román kívánságokat, mint a
tényleges helyzetet tükrözik. A Rador-ügynök-
ség egy Párison keresztül érkezett orosz hiva-
tális kommunikéról ad számot, mely kategóri-
kusan megcáfolja egyes román lapoknak azt az
állítását, hogy Oroszországnak szándéka volna
Besszarabia Romániához csatlakozását elismerni. A
kommünike kijelenti, hogy az orosz kormány nem
ismeri el a Dnyesztermenti határt és engedmé-
nyeket vár Románia részéről.

Egy párisi távirat még többet tud és sze-
rinte Románia helyzete az oroszokkal szemben
jelentékenyen súlyosbodott. Az oroszok nem
ismerik el a jelenlegi határokat és új javaslato-
kat kérnek. Bukarestben hivatalos körök tagad-
ják, az Universul azonban közli, hogy az oro-
szok háborús intenciókkal csapatokat koncen-
trálnak a román határon. A párisi jelentésekből
is erre lehet következtetni, úgyhogy ahogy a
helyzet jelenleg áll, megállapítható, hogy az
oroszokkal a megegyezés nem sikerült.

Szegény svábok!

Akikre szintén rájár a rud. — Mert ragaszkodtak a
magyar nyelvhez, bezárták felekezeti iskolájukat.

Nem mulik el nap annélkül, hogy hol
az egyik, hol a másik nemzetiség testéről ne
szakadnának fel a sebek. A magyarság iskolai
küzdélme után a szászok szisszentek fel s
emelték fel tiltakozó szavukat a nyelvüket
guzsbakító iskolai rendeletek ellen. Most a
svábok köréből hangzik fel a jajkiáltás. A sze-
gény svábok egyrészt annak idején a magyar föld
és a magyar levegő úgy átalakította, mint Jókai
Ankerschmidt lovagját: úgy elfeledték
nyelvüket, hogy a román uralom alatt sem
tágitottak a nagyvilág e számkivetett nemze-
tének nyelvétől és felekezeti iskoláikba a ma-
gyar nyelvet vezették be a tanítás nyelvül.
Most aztán Gocan Simon tankerületi főgaz-
gató átiratot intézett a szatmári román kath.
püspökséghez, amelyben elrendelte az erdői,
krasznabélteki, krasznaterebesi, sándorfalui,
szakaszi, nagyszokondi, turtarebesi és józsef-

házi felekezeti iskolák bezárását azzal, hogy
azok csak akkor nyithatók meg újból, ha ta-
nitási nyelvként bevezetik az állam nyelvét.

Az iskolák bezárása alkalmával a Sza-
mos c. lap társunk a rendeletre vonatkozólag
az alábbi felvilágosítást nyerte. Pop Darius
tanfelügyelőtől:

— A fent elsorolt iskolák már két ízben
kaptak intést a főigazgatóságtól, hogy vezessék
be a német tannyelvet, minthogy sváb nem-
zetiségű községekben a német tekintendő anya-
nyelvnek. Az iskolák azonban nem enged-
meskedtek. Két évvel ezelőtt a püspökség
megszavazta a hitközségeket abban az irány-
ban, hogy milyen tanítási nyelvet óhajtanak
iskoláikba bevezetni. A hitközségek a magyar
tanítási nyelv mellett döntöttek. Ezzel szem-
ben a tanfelügyelőség felhívta a községek elől-
járóságait: jelentsék hivatalosan, hogy a la-
község többségének milyen a nemzetisége.

— Az előjáróság minden községből,
amelyek megkérdetették, azt válaszolták, hogy
a lakosság túlnyomó része — bár svábul már
csak a legöregebbek beszélnek közülük —
sváb nemzetiségű. Nehány községben, amelyek
nem szerepelnek a fentebb elsoroltak között,
be is vezették az iskolákba a német nyelvet,
ez a nyolc község azonban továbbra is ra-
gaszkodott a magyar tanítási nyelvhez.

— Erre Gocan Simon, a nagyvárad tan-
kerület főigazgatója, miután a kétszeri meg-
intés sem járt eredménnyel, elrendelte az
iskolák bezárását azzal, hogy a püspökség ál-
tal elrendelt szavazás során a magyar nyelv
mellett nyilatkoztak s ezzel lemondtak a német
nyelvhez való jogokról.

— A magyar nyelvhez való joguk pedig
nem lévén elismerhető, arra kellett őket kö-
telezni, hogy az iskolákba vezessék be az ál-
lam nyelvét. Amíg ez meg nem történik, az
iskolák zárva maradnak.

A püspökség minden jogorvoslatot meg-
kiérel, hogy a tankerületi főigazgató rende-
letének megváltoztatását elérje.

Rendes időben fogják a tiszt- viselők fizetését folyósítani.

Az új számviteli törvény behozatala óta
nagyon kevés azoknak a közigazgatási és állami
tisztviselőknak száma, akik járandóságukat pon-
tosan a hónapnak első napján kapják kézhez.
Vannak egyes hivatalok, ahol a tisztviselők
csak a hónapnak a vége felé jutnak fizetésük-
höz, akkor is csak nagy utánjárással, külön
futárt kell küldeniük Bukarestbe, hogy a fize-
tési lajstromuk (stat-ok) számfeljtését kisürges-
sék. A pénzügyminiszter belátva a tisztviselők
közében felhangzott panaszok jogosságát, a je-
lenlegi rendszert megszüntette és elrendelte, hogy
1924. január elsejétől kezdődőleg minden tiszt-
viselő részére — mint régebben is volt — fize-
tési könyvet állítsanak ki és utasította az állami
hivatalokat, hogy a fizetési könyvek felmutatása
mellett minden hónap elsején folyósítsák a
tisztviselők járandóságait.

A leuban kiállított váltók.

A Kézdivásárhelyi Kereskedők és Keres-
kedő Ifjak Társulatához érkezett a Kereskedelmi
és Iparkamara alábbi figyelmeztetése, melyet
ajánlunk kereskedőink figyelmébe:

A figyelmeztetést a deviza forgalmat ellen-
őrző hivatal felhívására közli a kamara és tu-
domására hozza a kereskedőknek, hogy idegen
cégek, bankok rendelkezéseire sem az országból, sem
pedig a külföldről nem bocsáthatnak ki leuban
kiállított váltókat, elfogadványokat és csekket
olyan esetekben, hogyha ezek a kibocsátás pilla-
natában idegen piacon találhatnának. Ugyanis
ez nem minősíthető másnak, mint szigoruan
titott leu-exportnak. Eltekintve attól, hogy az
ilyen eljárás törvénybe ütközik, a cégek minden
egy esetben érzékeny veszteségnek is kiteszik
magukat, mivel a leu idegenbeni árfolyama
sokkal kisebb a mi piacunkon elérhető árfolya-
molnál.

Igen sok esetben hívtuk fel — írja a ka-
marának a deviza ellenőrző hivatal — érde-
keltjeik figyelmét arra, hogy eljárásaik a tör-
vény szigorú ellenőrzése alatt állanak. Ezen az
uton is értesíti az érdekelteket, hogy az »Ofi-
cial de Control« nem engedélyes olyan csekk,
elfogadvány és váltó érték kifizetését, amelyeknek
kibocsátása nem kereskedelmi okmányok alapján
van kérve. A bankok sem vezethetnek zárolt
számlákra egyes olyan csekk, elfogadvány, váltó-
értékeket, melyeknek kibocsátására nem nyer-
tek előzőleg hatósági engedélyt.

Kéri a deviza hivatal ez okból a banko-
kat, hogy értesítse az incasso-szolgálatot végző
levelezőit erről a rendelkezéséről, mely 1923.
november 26-én lépett életbe.

Az eddig történt kibocsátásokra vonatko-
zólag értesítendő az említett hivatal, hogy az
incasso engedély megadható legyen.

TANÜGY.

Milyen elemi iskolai tankönyveket szabad
használni? A hivatalos lap legutóbbi száma
közli az elemi iskolai tankönyvekre vonatkozó
szabályzatokat. A rendelet szerint a városi és
falusi elemi népiskolákban csak a közoktatás-
ügyi miniszterium által engedélyezett tanköny-
veket szabad használni. A tankönyveket meg-
bírálas, illetőleg engedélyezés végett legkésőbb
minden év december 15-ig be kell nyújtani
olvasható kéziratban vagy géppel írva és a
bírálati díj befizetését igazoló igazolvány csa-
tolása mellett. Az engedélyezést az állandó
tanács jelentése alapján adja meg a közokt.
miniszterium. Az engedélyezett tankönyvek
jegyzékét a hivatalos lap április hó 20-ig teszi
közzé. Az engedélyezés 5 évre szól. A bírálati
díjak a következők: ABC-s könyvek, számtan-
és földrajzért osztályonként 500 leu; olvasó-
könyvek után osztályonként 800 leu; rajzfüze-
tekért 200 leu. A könyvtárakat is a miniszte-
rium állapítja meg. Ezeket az árakat rá kell
nyomatni a tankönyvre, a szerzők pedig fele-
lősek azok betartásáért.

Telefon 31.

CZELL FRIGYES és FIAI Czell Károly csoport

Telefon 31.

sörgyár, bor, rum és mindennemű édes ital nagyraktára

Targul-Sacuesc—Kézdivásárhely, Str. Regala (volt Unió-utca) 20.

IRODALOM.

Új zilahi nótafa.

Alig mult egy évtizede, hogy Balázs Árpád édes-bus dallamai megszólaltak Zilahon, hogy aztán a „hepe-hupás vén Szilágyságból” elinduljanak a népszerűség útján — fel egész a magyar főváros kényes közönségének igényesebb fórumáig — s most új nótafa szólalt meg Zilahon. Kelemen Sándor, a népszerű patikus most adja ki első füzetében, mutatól 12 nótáját „Karácsonyi csokor” címen.

Kelemen dalai őszinte, egyszerű, keresetlen megnyilatkozásai a léleknek, melyeket nem korlátozott keletkezésükben, nem mélyített hatásaiiban, semmi összhangzattani mesterkedés, csupán az érzés és hangulat. Magyar nőiábról lévén szó, csak természetes, hogy mindenikben a szerelem a főmozgató; de a népies ritmus is megszólal, meg a pajzán, pattogó borközi nóta hangulata is szót kér. Változatos a hangulatok skálája is; mindmégannyi egy mély érzésű férfi-lélek meleg érzéseinek dalba, ritmusba szökkenése, hol szordinós sutogással, hol meg a kicsattanó, „csak — azért is” fellattanásával.

A csinos kiállítású füzet kapható minden könyv- és zeneműkereskedésben. A főbizomnyos Seres Samu könyvkereskedése Zalaú-Zilah, ahol megrendelhető. Bolti ára 50 leu.

Nagy karácsonyi vásár!!

Megérkeztek a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda r.t. papírkészítésében a karácsonyi vásár újdonságai. Nagy választék gyermekeknek és felnőtteknek szánt meglepetésekben. Újdonságok: Összehajtható meséskönyvek, karácsonyfadíszek, lev. lap albumok, emlékkönyvek, krepp- és selyempapírok mindenféle színben, síró gummi-babák, gummi-lovak, stb., stb. Megérkeztek Bécsből a levélpapír-dobozok és mappák. — Gyönyörű választék!

HIREK

Szombat, dec. 15.

Egydolláros vacsora

„Hozzon mindent, amit egy dollárért lehet kapni!” — adta le a rendelését egy kisebb berlini vendéglőben egy jól öltözött idegen. A pincér megkezdte a kiszolgálást: levest hozott, előtelt, többféle húst, pecsenyét, bort, sör, tésztát, gyümölcsöt és fekete kávé. Mialatt már a vendég szivarját szívta, a pincér újból hozott egy tányér levest és valamivel később egy húst. — Mit csinál? — kérdezte a már jóllakott vendég. A pincér advariasan meghajolt és így felelt: — Közben újból felment a dollár árfolyama.

— **Karácsonyiünnepi istentiszteletek sorrendje a berecki körlelkészességben:** December 25-én, ünnep első napján délelőtt pont 10 órakor Szentkatolnán. December 26-án, ünnep másodnapján délelőtt 10 órakor Bereckben. December 27-én, ünnep harmadik napján délelőtt fél tizenegy órakor Oroszfaluban. Mind a három helyen szentbeszéddel és urvacsora-osztással. December 30-án, esztendő utolsó vasárnapján Bálafalván lesz délelőtti istentisztelet. Ö-esztendő utolsó délutánján és új esztendő délelőtti Bereckben lesz istentisztelet. Bereck, 1923. dec. 14. *Református körlelkész.*

— **Buzavirágcsokor.** A tavaszi őszünk másodvirágzásának gyönyörű példánya: egy hatalmas buzavirágcsokor pompázott ma szerkesztőségünk asztalán. Péterffy Árpádné, tanítónő lepelt meg e ritkasággal. Mert valóban ritkaság karácsony hetében buzavirágot szedni.

— **Készülődés a kereskedők jelmezes-estélyére.** Január második hetében rendezik a kereskedők hirdett jelmezes-estélyüket, mely a farsang legelegánsabb mulatságának ígérkezik. Erre az alkalomra a közönség körülbelül 50 % -os engedménnyel kelmét szerezhethet be kereskedőinktől, természetesen csak az, aki meghívóval tudja igazolni, hogy részt vesz a mulatságon.

— **Hollanda újból ballat magáról.** Megyaszai esetével kapcsolatban megírtuk Hollanda Ferenc községi bíró hősies kirohanását. Ma újból a vitéz bíró ur jeles cselekedetéről hoztak hírt lapunknak. Hollanda ezúttal egy besorozott le-

gényt, Köllönte Mártont vágta vasbotjával úgy föbe, hogy valószínűleg nem is marad életben. Ha az a vasbot egyszer már megelégette a működését, illő volna, ha a muzeumba kerülne.

— **Tárgyalás a Vigadó ügyében.** Annak idején megírtuk, hogy Angyal és Töpfner bérletét, holott a szerződésük 1925-ben járt volna le, kilakoltatták a Vigadóból. Az ügyben e hó 18-án volt a felelővíteli tárgyalás a sepsiszentgyörgyi törvényszéknél, azonban ítéletet még e hó 29-én hoznak, melynek eredményét a jogász körök is érdeklődéssel várják.

— **Köszönetnyilvánítás.** A helybeli és zabolai árvaházak javára rendezett „Karácsonyi Bazar” alkalmából kifolyólag leghálásabb köszönetünket nyilvánítjuk azon áldozatkész uriaszszonyoknak, urhölgyeknek és uraknak, akik úgy nagylelkű adományaikkal, valamint szíves és fáradtságot nem ismerő közreműködésükkel hozzájárultak a „Bazar” erkölcsi és anyagi sikerének emeléséhez. A jó Isten bőséges áldása és a jó tettek felemelő tudata legyen az árvákért hozott áldozat legméltóbb viszonzása! — Kézdivásárhely, 1923. december 12. *Gróf Mikes Arminné, árvaházi elnök. Balogh Katinka, árvaházi igazgatónő. Riedl Lotti, a zabolai árvaház vezetője.*

— **Akcio a szegedi egyetem bezárására.** A volt kolozsvári egyetemet óriási erőfeszítésekkel Szegeden helyezte el a magyar kormány, Ujabbán a külföldön propaganda indult meg arra nézve, hogy a szegedi egyetemet nemzetközi uton eltüntessék a létezők sorából.

— **Köszönetnyilvánítás.** Turóczi Albert bádogos 1 szűrő szitát, özv. Szabó Gergelyné 1 doboz lisztiszitát, Nagy Lajos kereskedő 6 drb. kávé kanalat, Ugray Lajos 1 drb. levesmerő és 12 drb. alumínium evőkanalat, Hamar Zoltán 1 drb. levesmerő és 1 drb. tejmerő kanalat, Tompa Zoltán 6 drb. fanyelű kést és villát, Nagy S. Pál 1 drb. zománé fazakat, Molnár Endre 12 drb. evőkanalat, Bándy István 1 drb. zománcozott tejeslábat, Jancsó Gyula utódai 1 drb. zománcozott tejeslábat, Bene Albert 1 drb. 12 literes zománcozott fazakat, Csizsár Pál 1 drb. 8 literes ércfazakat, Jancsó F. Lajos 1 drb. zománcozott nagy tálat, Hungya Szövetkezet 6 drb. porcellán tányért, Szép Ödön 1 drb. zománcozott fazakat adományoztak a Rudolf-kórház konyhája részére, amelyért ezen az uton is hálás köszönetet mond a nemesszívű adakozóknak a *kórház igazgatósága.*

Boltbérbeadási hirdetmény.

E hó 16-án, vasárnap délután 4 órakor ügyvédi irodámban a kézdivásárhelyi ref. egyház tulajdonát képező bérpalotában levő egy üzlethelyiségét (Szép Ödön-féle), árverés útján bérbeadok.

Kézdivásárhely, 1923. dec. 11-én.

Dr. K. Kovács István,
ügyvéd, egyházközségi ásvész.

Hirdetmény.

A vevőközönség szíves tudomására hozom, hogy a kézdivásárhelyi 1506. számú tükjzkvben A + 16. soroz. 3020. hrsz. alatt felvett, a Horbátaláb dűlőben levő 800 irva nyolcszáz □-öl területű szántóföldemet — mely a Márkosfalvára vezető út mellett, a villanytelepen túl van, — szabadkézből, önkéntes árverésen, teljesen tehermentesen 1923. évi december hó 16-án (vasárnap) délután 3 órakor, a dr. K. Kovács István ügyvéd ur irodahelyiségében el fogom árverezni.

Az említett szántóföld kikiáltási ára: 12.000 leu. Az árverezni óhajtok, a megállapított vételárnak 20 % -át kötelesek, az árverés megkezdése előtt, bánatpénzzel, a tulajdonos kezéhez letenni.

Vevő a vételárat a szerződés aláírásakor köteles fizetni.

Kézdivásárhely, 1923. nov. 28-án.

Benkő Sándor,
volt járásbíró.

Tisztelettel értesitem a vevő közönséget, hogy a Kanta-utca sarkon levő helyiségben

üzletemet megnyitottam.

Kapható minden fűszer áru és háztartási cikkek, liszt, porcellán, üveg, vas és zománcozott pléh-edény. Bor, szesz, likör stb.

Kérem a szíves pártfogást. Lőrinc Jeromos.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy újból itt vagyok cserépkályha javításokat és sepréseket végezni. — Veszek és eladok ócska cserépkályhákat. Tisztelettel: László Antal. — Értekezni lehet: Szöcs Emil Pál szobafestő-segédnél, Csernátoni-ut 4. szám.

A nagyérdemű közönség b. tudomására hozom, hogy

Polyáni VENUS ásványvizet

újra forgalomba hoztam.

Főraktár Bene Albertnél Kézdivásárhelyt, azonban kapható minden jobb fűszerüzletben.

Krassovszky Emil, Kézdiszentkereszt.
Forráskezelőség.

Egy teljesen jártas felső-részkészítő vagy tűzőnő jó fizetés mellett azonnal felvételt. :: Szántó.

Legszebb Karácsonyi és Újévi ajándék

Likör Cremes:

Triple sec
Amande de Améra
Cacao
Cognac Medicinal
Jamaica rum

Palack-borok:

Küküllő gyöngye
Rulándi
Leányka
Tramini
Carbenet stb.

Kapható a „Czell Bodegá”-ban
Strada Regala (volt Unio-utca) 20.

Mátyus Mariska-féle vendéglőben december 16-án, vasárnap d. u. 2 órakor önkéntes árverésen eladódnak koresmai berendezések, koresmai butorok és házi butorok, többféle borok és likörök nagyban.

Ráduly György, Vasut-utca 2. szám.

A városi határon egy 5 vécás és egy 6 vécás

szántóföld
december 16-án d. u. 3 órakor dr. K. Kovács István ügyvéd irodájában el fog árvereztetni.

KOVÁCS JÓZSEF kalapgyári üzletébe

Vasut-utca 33. szám, megérkeztek

a női filz, legfinomabb és legújabb divatu bécsi kalapok minden színben és a férfi és gyermek szövet-sapkák. Olcsó árak! Aki a beszerzésnél takarékoskodni akar, látogasson el a gyár üzletébe! Férfi és női ócska kalapok átalakítását a legújabb divat szerint vállalja a gyár.

Értesitem a m. t. közönséget, hogy a Kapusy István-féle fűszerkereskedést és kimérést

(II. ker., Szala-utca 6. szám) én vezetem s kérem a szíves pártfogást. Porkolábné Jancsó Anna.

Génuában, Hágában

nem tudtak oly békét csinálni, melyik tartós legyen. Egyedül csak SZÁNTÓ Kézdivásárhelyt tud tartós és békebeli cipőt készíteni. Olcsó és pontos kiszolgálás. Tartósságáért felel.

VARRÓGÉPET,
kerékpárt és grammofont
szakszerűen javít 3 évi felelősség mellett.
Levelekre válaszol és házhoz megy.

Szöcs Dávid Covasna, Tóth-utca 9.

ÉRTESEM egy a vidéki, mint a helybeli tisztelt vevőközönséget, hogy

talp, bőr és cipéskellékek

újonnan felszerelt raktáromon minden kivitelben kaphatók. Módomban áll, hogy vevőimet a mai viszonyokhoz mérten a legutányosabb árban tudom kiszolgálni.

Figyelem! A város és vidék egyedüli Figyelem!

denaturált szesz

elárutító helye, melyre felhívom becses figyelmét
BENOVITS BÉLA bőrkereskedő.

Az A. B. C. vendéglőben

kosztosok felvételnek!

Havi egész koszt (reggeli, ebéd, vacsora) 700—800 L.

Elsőrendű

fenyővizet és szilvapálinkát

:: gyárt és szállít julányos áron ::

BAKÓ ISTVÁN gyümölcspálinka-főzdéje
SZENTKATOLNA.